

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

פסחים דף פט

הפלאה כתובות פתחא זעירא

מג ויש מן המשפיעים במדה גסה שסוברים שקונים מן התלמיד חכם חלק מתורתו כדרך שאר משא ומתן. אמנם חלילה מחשוב כן וכי ימכור תלמיד חכם אפילו שעה אחת בעולם הבא בכל חיי עולם הזה כמו שאמרו חז"ל וכל שכן שעה אחת בתורה שהיא חשובה מכל חיי עולם הבא וכמו שאמרו חז"ל בפסוק אורח חיים פן תפלס שלא תהא נושא ונותן בתורה ובמצוות וזהו פשטיה דקרא רחוק מפנינים מכרה שאי אפשר לקנות אותה אפילו בעולם הבא שנקרא פנינים אלא הענין הוא שכל אחד מקבל שכרו משלם וכמו שאמרו המשל מנר שמדליק ממנו ואין מחסר אורו כן המחזיקים נוטלים שכרם מאת ה' מן השמים ואינם נוגעים ח"ו בחלקן של התלמיד חכם ועל דרך זה פרשנו המשנה האומר שלי שלך ושליך שלי עם הארץ שאומר לתלמיד חכם מעות שלי שלך ותורה שלך שלי זהו מדת עם הארץ שאין אתו ידוע עד מה וכבר אמרנו לזה רמז במשנה דפסחים הממנה עמו אחר בחלקו רשאים בני חבורה ליתן לו חלקו הוא אוכל משלו והן אוכלים משלהם רצה לומר מי שאי אפשר לו לעסוק בחלק תורתו שהיא חלקו לעולם הבא וממנה עמו אחרים שהם ילמדו עבורו והוא יפרנסם אין בזה גריעותא ח"ו לתלמידי חכמים לומר עליהם שמוכרים תורתם בשביל פרנסת עולם הזה ויכולים בני חבורה הם העוסקים בתורה (כמו שאיתא נזרקה מפי חבורה) ליתן לו חלקו כי הוא אוכל בעולם הבא משלו והן אוכלים משלהן. ואין בזה פחיתות שכר לתלמיד חכם. וזהו שנאמר שמח זבולון בצאתך וגו' שכל אחד ישמח בשלו ואין אחד נוטל אצור החכמה

חלק חבירו:

חתם סופר ד.

וע"כ אמר שזבולן ישכון לחוף ימים והוא לחוף חנויות, שאעפ"י שישוב בחנויות עד לידון מ"מ יחשב לו כאלו לא זז ממקומו ושוכן על חוף ים החכמה, וזהו לחוף ימים ישכון אעפ"י שהוא לחוף חנויות, ועד"ז נותנים לו חלקו כח"ח ממש. ועד"ז פי' אמ"ו בג' און א"ב ד דק"ק פ פ ד"מ צע"מ ס' הפלאה פי' הש"ס לקמן פי"ט ע"ב, ע"ד מוסר, בני חבורה שכיו ידיו של אחד מהם יפות יכולים לומר לו טול חלקך ולא, פי' שכיו ידיו יפות למשא ומתן, אומרים לו טול חלקך בחורתינו ממש ולא לסחורה ודפח"ח ס"ט. וא"כ יאמר לעב כהרץ ח"ח אהב, אצור החכמה